

บทที่ 1

ประเภทผู้ใช้ไฟฟ้าของการไฟฟ้านครหลวง

เนื่องจากการไฟฟ้านครหลวงเป็นองค์การสาธารณูปโภคขนาดใหญ่ บริการไฟฟ้าแก่ผู้ใช้ไฟฟ้าประมาณ 233,000 ราย จึงประกอบด้วยผู้ใช้ไฟฟ้าที่มีลักษณะการใช้ไฟฟ้าแตกต่างกันไปหลายชนิด ฉะนั้น จึงมีปัญหาในด้านอัตราค่าไฟฟ้าควรจะแบ่งแยกผู้ใช้ไฟฟ้าทั้งหมดออกเป็นประเภทต่าง ๆ โดยอย่างไรจึงจะทำให้ผู้ใช้ไฟฟ้าแต่ละประเภทมีลักษณะการใช้ไฟฟ้าที่ของการ ต่อไปนี้เป็นประวัติโดยย่อของการแบ่งประเภทผู้ใช้ไฟฟ้าของการไฟฟ้านครหลวง

1.1 ประเภทผู้ใช้ไฟฟ้าก่อนปี พ.ศ. 2504

จากประวัติความเป็นมาของอัตราค่ากระแสไฟฟ้าของการไฟฟ้านครหลวง.. ในรายงานเรื่องต้นทุนบริการไฟฟ้าและตารางอัตราค่ากระแสไฟฟ้า ซึ่งเขียนโดยบริษัทคอนมอน-แวลด์เซอร์วิส ปรากฏว่าแต่เดิมการไฟฟ้านครหลวงมิได้มีการแยกประเภทผู้ใช้ไฟฟ้าออกเป็นประเภทต่าง ๆ ดังในปัจจุบันนี้ ต่อมาเมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ. 2492 ได้เริ่มแยกผู้ใช้ไฟฟ้าทั้งหมดออกเป็น สองประเภทใหญ่ ๆ คือผู้ใช้ไฟฟ้าประเภทไฟสาธารณะ รดราง และการใช้ภายในการไฟฟ้าเองประเภทหนึ่ง และผู้ใช้ไฟฟ้าประเภททั่ว ๆ ไปอีกประเภทหนึ่ง ต่อมาในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2501 ได้จัดแยกประเภทผู้ใช้ไฟฟ้าเสียใหม่โดยแบ่งออกเป็น 4 ประเภทดังนี้

1. ผู้ใช้ไฟฟ้าประเภทบ้านอยู่อาศัย บ้านอยู่อาศัยรวมร้านค้า และธุรกิจทั่ว ๆ ไป
2. ผู้ใช้ไฟฟ้าประเภทอุตสาหกรรม สำนักงานรัฐบาล โรงเรียน โรงพยาบาล วัฒนาอารามและสำนักงานของการไฟฟ้านครหลวง
3. ผู้ใช้ไฟฟ้าประเภท การประปา
4. ผู้ใช้ไฟฟ้าประเภทรดราง ไฟสาธารณะ และใช้ภายในการไฟฟ้า

1.2 ประเภทผู้ใช้ไฟฟ้าหลังปีพ.ศ. 2504

เนื่องจากการแบ่งประเภทผู้ใช้ไฟฟ้าแต่เดิมไม่เหมาะสม จึงได้มีการศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับผู้ใช้ไฟฟ้าเสียใหม่ แล้วจัดแบ่งประเภทให้เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยอาศัยความช่วยเหลือจากบริษัทที่ปรึกษาต่างประเทศ จึงได้จัดแบ่งผู้ใช้ไฟฟ้าตามลักษณะการใช้ไฟฟ้า

ออกเป็น 7 ประเภทดังนี้

1. ผู้ใช้ไฟฟ้าประเภทบ้านอยู่อาศัย คือผู้ใช้ไฟฟ้าเพื่อแสงสว่างและอุปกรณ์ไฟฟ้าต่าง ๆ ภายในบ้าน รวมทั้งครัวบริเวณและอาคารที่เกี่ยวข้อง ปัจจุบัน (สถิติเดือนเมษายน พ.ศ. 2507 ของการไฟฟ้านครหลวง) มีผู้ใช้ไฟฟ้า 172,469 ราย โดยเฉลี่ยแล้วแต่ละรายใช้ไฟฟ้าประมาณ 82 หน่วยต่อเดือน

2. ผู้ใช้ไฟฟ้าประเภทบ้านอยู่อาศัยรวมร้านค้า คือผู้ใช้ไฟฟ้าเพื่อแสงสว่างและอุปกรณ์ไฟฟ้าต่าง ๆ ภายในอาคาร ซึ่งเป็นทั้งที่อยู่อาศัยและประกอบธุรกิจการค้า ปัจจุบันมีผู้ใช้ไฟฟ้า 29,181 ราย โดยเฉลี่ยแล้วแต่ละรายใช้ไฟฟ้าประมาณ 147 หน่วยต่อเดือน

3. ผู้ใช้ไฟฟ้าประเภทธุรกิจและอุตสาหกรรมรายย่อย คือผู้ใช้ไฟฟ้าเพื่อประกอบธุรกิจหรืออุตสาหกรรม ซึ่งมีความต้องการกำลังไฟฟ้าสูงสุดน้อยกว่า 30 กิโลวัตต์ ปัจจุบันมีผู้ใช้ไฟฟ้า 29,610 ราย โดยเฉลี่ยแล้วแต่ละรายใช้ไฟฟ้าประมาณ 435 หน่วยต่อเดือน

4. ผู้ใช้ไฟฟ้าประเภทธุรกิจและอุตสาหกรรมรายใหญ่ คือผู้ใช้ไฟฟ้าเพื่อประกอบธุรกิจหรืออุตสาหกรรม ซึ่งมีความต้องการกำลังไฟฟ้าสูงสุดตั้งแต่ 30 กิโลวัตต์ขึ้นไป ปัจจุบันมีผู้ใช้ไฟฟ้า 635 ราย โดยเฉลี่ยแล้วแต่ละรายใช้ไฟฟ้าประมาณ 26,708 หน่วยต่อเดือน

5. ผู้ใช้ไฟฟ้าประเภทการประปา ส่วนมากผู้ใช้ไฟฟ้าประเภทนี้เป็นองค์การของรัฐบาล ซึ่งใช้บริการไฟฟ้าสำหรับสูบน้ำประปาเพื่อสาธารณะประโยชน์ ปัจจุบันมีผู้ใช้ไฟฟ้าประมาณ 155 ราย โดยเฉลี่ยแล้วแต่ละรายใช้ไฟฟ้าประมาณ 27,625 หน่วยต่อเดือน

6. ผู้ใช้ไฟฟ้าประเภทไฟสาธารณะ คือผู้ใช้ไฟฟ้าประเภทไฟถนน คลอง ขอบทางหลวง สะพาน ปัจจุบันมีผู้ใช้ไฟฟ้า 687 ราย โดยเฉลี่ยแล้วแต่ละรายใช้ไฟฟ้าประมาณ 404 หน่วยต่อเดือน

7. ผู้ใช้ไฟฟ้าประเภทโรงราช คือผู้ใช้ไฟฟ้าเพื่อการผลิตพลังงานของการไฟฟ้าในจังหวัดระนอง ปัจจุบันมีผู้ใช้ไฟฟ้า 3 ราย โดยเฉลี่ยแล้วแต่ละรายใช้ไฟฟ้าประมาณ 45,357 หน่วยต่อเดือน

ต่อมาเมื่อเดือนตุลาคม พ.ศ. 2507 ได้รวมผู้ใช้ไฟฟ้าประเภทบ้านอยู่อาศัยรวมร้านค้า เข้ากับผู้ใช้ไฟฟ้าประเภทธุรกิจและอุตสาหกรรมรายย่อย เป็นผู้ใช้ไฟฟ้าประเภท

ธุรกิจและอุตสาหกรรมรายย่อยเพียงประเภทเดียว

1.3. เหตุผลในการเปลี่ยนแปลงประเภทผู้ใช้ไฟฟ้า

คงได้กล่าวมาแล้วว่าการแบ่งประเภทผู้ใช้ไฟฟ้า ก็เพื่อประโยชน์ในการตั้งอัตราค่าไฟฟ้าให้เหมาะสมแก่ลักษณะการใช้ไฟฟ้าของแต่ละประเภท เพราะผู้ใช้ไฟฟ้าประเภทหนึ่งจะมีลักษณะการใช้ Load อย่างหนึ่ง ซึ่งเหมาะแก่ระบบอัตราค่าไฟฟ้าอย่างหนึ่ง การจัดประเภทผู้ใช้ไฟฟ้าให้ถูกต้องและเหมาะสม จึงเป็นรากฐานที่สำคัญมากซึ่งจะนำไปสู่การตั้งอัตราค่าไฟฟ้ายุติธรรมและเหมาะสมแก่ผู้ใช้ไฟฟ้า นอกจากนี้เพื่อประโยชน์ในการตั้งอัตราค่าไฟฟ้าแล้ว ยังเพื่อประโยชน์ในการวิจัยลักษณะการใช้ Load ของผู้ใช้ไฟฟ้าแต่ละประเภทเพื่อ Adjust Load ของระบบไฟฟ้าทั้งหมดอีกด้วย การแบ่งประเภทผู้ใช้ไฟฟ้าก่อนปีพ.ศ. 2504 นั้น มีข้อพิจารณาถึงความจริงที่ว่าผู้ใช้ไฟฟ้าประเภทเดียวกันควรจะมิลักษณะการใช้ไฟฟ้าเหมือนกัน หรือคล้ายกัน เช่นในประเภทที่ 1 ผู้ใช้ไฟฟ้าเพื่ออยู่อาศัย ย่อมมีลักษณะการใช้ไฟฟ้าแตกต่างกับบ้านอยู่อาศัยรวมรวมและธุรกิจทั่ว ๆ ไปมาก ยิ่งประเภทที่ 2 ด้วยแล้ว ผู้ใช้ไฟฟ้าเพื่ออุตสาหกรรม สำนักงานรัฐบาล โรงเรียน โรงพยาบาล วิศวกรรม และสำนักงานของ การไฟฟ้านครหลวง ย่อมมีลักษณะการใช้ไฟฟ้าแตกต่างกันไปอย่างกว้างขวาง สำหรับประเภทที่ 4 ผู้ใช้ไฟฟ้าเพื่อการเดินรถราง ก็มีลักษณะการใช้ไฟฟ้าแตกต่างกับไฟสาธารณะ

ฉะนั้นการแบ่งประเภทผู้ใช้ไฟฟ้าแบบซึ่งมีได้ลักษณะการใช้ไฟฟ้าของลูกค้านั้นเป็นสิ่งสำคัญ ย่อมทำให้เกิดผลเสียหลายประการ อาทิ เช่นในด้านการคิดอัตราค่าไฟฟ้าซึ่งตั้งขึ้น สำหรับผู้ใช้ไฟฟ้าประเภทหนึ่ง แต่ในประเภทนั้นปรากฏว่ามีผู้ใช้ไฟฟ้าประเภทอื่นซึ่งมีลักษณะการใช้ไฟฟ้าแตกต่างออกไปมารวมอยู่ด้วย ย่อมจะเกิดการไม่สมดุล ทำให้เกิดความไม่ยุติธรรมแก่ผู้ใช้ไฟฟ้า นอกจากนี้เมื่อจะศึกษาว่าผู้ใช้ไฟฟ้าประเภทหนึ่งควรจะเพิ่ม Load ในเวลาใด จึงจะทำให้ Load factor ดีขึ้น ในทางปฏิบัติจะไม่สามารถเลือกผู้ใช้ไฟฟ้านั้นคนใดถูกต้อง เพราะมีผู้ใช้ไฟฟ้าหลายประเภทปนกันอยู่ ดังนั้นการแบ่งประเภทผู้ใช้ไฟฟ้าใหม่ตามลักษณะการใช้ไฟฟ้าจึงเป็นการเหมาะสม ถูกต้องตามหลักสากล และสะดวกแก่การส่งเสริมให้มีการใช้ไฟฟ้าเพิ่มขึ้นยิ่งขึ้น